

Obsah

Předmluva	15
Editorial	17
1 Historie selhání střeva	19
1.1 Selhání střeva . . . . . <i>Petr Wohl</i>	19
1.2 Transplantologie . . . . . <i>Martin Oliverius</i>	20
2 Fyziologie, patofyziologie a imunologie tenkého střeva	22
<i>Zdeněk Zadák</i>	
2.1 Anatomie a fyziologie tenkého střeva	22
2.2 Lymfatická drenáž jejunu a ilea	23
2.3 Inervace jejunu a ilea	23
2.4 Fyziologická primární motilita tenkého střeva	25
2.5 Endokrinní regulace motility a sekrečních funkcí sliznice tenkého střeva.	25
2.6 Morfologie a funkce sliznice tenkého střeva na celulární a subcelulární úrovni	26
2.7 Funkční elementy tvořící střevní sliznici	27
2.8 Bariéra tenkého střeva, její struktura a funkce	29
2.9 Nutriční funkce tenkého střeva	31
2.10 Metabolismus vody a minerálů	36
2.11 Meziorgánové vztahy tenkého střeva (játra, svaly, tlusté střevo, mozek)	38
2.12 Možnosti monitorování funkcí bariéry tenkého střeva	39
3 Imunologie tenkého střeva	42
<i>Jan Krejsek</i>	
3.1 Fyziologické obranné bariéry trávicí trubice	43
3.2 Ochrana na sliznicích, víceúrovňová strategie	44
3.3 Normální střevní mikrobiota a její základní funkce	46
3.4 Epitelové buňky, integrální součást obrany sliznic	47
3.5 Permeabilita určuje bariérové funkce střeva a moduluje slizniční i systémovou imunitu	48

3.6	Intraepitelové T-lymfocyty, nekonvenční T-lymfocyty a přirozené lymfoidní buňky ve slizniční imunitě	49
3.7	Lamina propria, akumulace buněčného substrátu imunitní odpovědi na sliznici	49
4	Střevní mikrobiom	53
	<i>Jiří Vejmelka, Pavel Kohout</i>	
4.1	Anatomie a fyziologie střevního mikrobiomu, intestinální homeostáza	53
4.2	Metabolické funkce střevní mikrobioty	55
4.3	Vliv diety na střevní mikrobiom	56
4.4	Dysbióza u gastrointestinálních onemocnění	56
4.5	Selhání střevního mikrobiomu	57
4.6	Syndrom krátkého střeva a střevní mikrobiom	58
4.7	Transplantace tenkého střeva a střevní mikrobiom.	58
4.8	Hodnocení střevního mikrobiomu pacienta, historie střevního mikrobiomu	58
4.9	Možnosti léčebného ovlivnění střevního mikrobiálního ekosystému	59
5	Klasifikace selhání střeva, získané selhání střeva	61
	<i>František Novák, Michal Šenkyřík, Pavel Kohout</i>	
5.1	Funkční klasifikace	62
5.2	Patofyziologická klasifikace	63
5.3	Získané příčiny selhání střeva u dětí	64
5.4	Získané příčiny selhání funkce střeva u dospělých	65
5.5	Klinické rozdělení střevního selhání	73
6	Selhání střeva u dětí	75
	<i>Filip Fencel</i>	
6.1	Stavy spojené s redukcí absorpčního povrchu střeva, syndrom krátkého střeva	75
6.2	Onemocnění spojená s poruchou funkce enterocytů při neporušeném celkovém povrchu střeva	80
6.3	Poruchy intestinální motility	83
7	Diagnostika selhání střeva	93
7.1	Endoskopické vyšetření při selhání a před transplantací tenkého střeva.	93
	<i>Jan Martínek</i>	
7.2	Zobrazovací metody	98
	<i>Daniel Bartušek, Hana Petrášová</i>	
7.3	Laboratorní diagnostika.	115
	<i>Petr Kocna</i>	

8	Mechanismus adaptace tenkého střeva	125
	<i>Luboš Sobotka</i>	
8.1	Fyziologické a evoluční poznámky	125
8.2	Regenerační aktivita střevního epitelu	129
8.3	Střevní adaptace.	129
8.4	Nutriční vlivy na střevní adaptaci.	130
8.5	Systémová zánětlivá reakce	133
8.6	Střevní nedostatečnost a syndrom krátkého střeva	134
9	Parenterální výživa a domácí parenterální výživa	137
	<i>Pavel Kohout</i>	
9.1	Indikace a kontraindikace parenterální výživy	138
9.2	Indikace u pooperačních stavů a syndromu krátkého střeva . .	140
9.3	Domácí parenterální výživa	141
9.4	Aplikační cesty	142
9.5	Složení parenterální výživy	142
9.6	Komplikace parenterální výživy a jejich prevence	145
9.7	Monitorace parenterální výživy a domácí parenterální výživy .	147
9.8	Organizace domácí parenterální výživy v České republice . . .	148
10	Biochemická monitorace nutriční péče u pacientů se selháním střeva.	150
	<i>Helena Lahoda Brodská</i>	
10.1	Monitorace nutriční intervence u 1. fáze	150
10.2	Monitorace vnitřního prostředí	154
10.3	Markery zánětu	157
11	Žilní vstupy pro parenterální výživu	160
	<i>Jiří Charvát</i>	
11.1	Základní algoritmus při rozhodování o volbě žilního vstupu . .	160
11.2	Definice a rozdělení žilních vstupů	160
11.3	Cévní vstupy - materiálové zabezpečení	167
11.4	Postup při zavedení centrálních žilních vstupů	167
11.5	Komplikace při zavádění cévních vstupů	169
11.6	Komplikace žilních vstupů při jejich používání.	172
11.7	Ošetřování cévních vstupů	174
12	Dieta, enterální výživa, pitný režim	179
	<i>Pavel Kohout</i>	
12.1	Enterální výživa	180
12.2	Dieta a pitný režim	189

13	Komplikace parenterální výživy	193
	13.1 Jaterní léze provázející selhání střeva	193
	<i>Pavel Trunečka</i>	
	13.2 Infekční komplikace	201
	<i>Michal Šenkyřík</i>	
	13.3 Renální komplikace	210
	<i>Ondřej Víklický</i>	
	13.4 Metabolické a osteologické komplikace	213
	<i>Pavel Kohout, Vladimír Palička</i>	
14	Specifika výživy v pediatrii	223
	<i>Jiří Bronský</i>	
	14.1 Základní odlišnosti výživy v pediatrii	223
	14.2 Obecné principy enterální výživy v pediatrii	225
	14.3 Předoperační a pooperační výživa	229
	14.4 Výživa při selhání střeva	229
15	Chirurgické metody léčby syndromu krátkého střeva - autologní rekonstrukce	234
	<i>Martin Oliverius</i>	
	15.1 Metody chirurgické léčby syndromu krátkého střeva	237
16	Farmakologické ovlivnění selhání střeva	249
	<i>Zdeněk Rušavý, Michal Žourek, Daniela Čechurová, Jan Kašpárek</i>	
	16.1 Adaptace střeva	249
	16.2 Obvyklé léčebné postupy u syndromu krátkého střeva	249
	16.3 Funkční a strukturální adaptace střeva	250
	16.4 Klinické zkušenosti s GLP-2 u syndromu krátkého střeva	251
	16.5 Kombinace GLP-1 a GLP-2	252
	16.6 Je perspektivní léčit selhání střeva inhibitory DPP-4?	252
17	Psychologická péče o nemocné se selháním střeva	255
	<i>Jana Kříhová, Ivana Matoušková</i>	
	17.1 Bolest u pacientů s indikací k transplantaci tenkého střeva	255
	17.2 Chronická bolest, její léčba a zvládnání psychologickými prostředky	265
	17.3 Psychosomatický přístup a psychoterapie v gastroenterologii	268
	17.4 Kvalita života u pacientů se syndromem krátkého střeva	274
18	Indikace k transplantaci tenkého střeva.	284
	<i>Martin Oliverius</i>	
	18.1 Indikace u dospělých	284
	18.2 Indikace v pediatrii	289

19	Předtransplantační vyšetření příjemce	292
	<i>Michal Kudla</i>	
	19.1 Vyšetření pacienta před zařazením na čekací listinu	292
	19.2 Proces zařazení nemocného na čekací listinu k transplantaci	297
	19.3 Bezprostřední vyšetření a příprava nemocného	298
20	Anestezie a pooperační intenzivní péče o nemocného	299
	<i>Eva Kieslichová</i>	
	20.1 Anesteziologická péče o dárce	299
	20.2 Předoperační příprava příjemce	300
	20.3 Anesteziologické postupy při transplantaci střeva	302
	20.4 Pooperační péče	304
	20.5 Intenzivní péče	304
21	Transplantace tenkého střeva a multiorgánová transplantace	308
	<i>Martin Oliverius</i>	
	21.1 Dárce orgánů pro transplantaci tenkého střeva	311
	21.2 Odběr orgánů a jejich konzervace	314
	21.3 Předtransplantační příprava nemocného	316
	21.4 Transplantace tenkého střeva	316
	21.5 Výsledky transplantace	320
22	Imunosupresivní léčba po transplantaci	328
	<i>Martin Oliverius</i>	
	22.1 Imunosupresivní léčba	331
	22.2 Léčba rejekce	334
23	Komplikace po transplantaci	336
	<i>Martin Oliverius</i>	
	23.1 Komplikace spojené s odběrem a konzervací štěpu	338
	23.2 Komplikace perioperačního období	339
	23.3 Pozdní komplikace po transplantaci	341
24	Monitorace a sledování nemocných	344
	<i>Martin Oliverius</i>	
	24.1 Endoskopické sledování	347
	<i>Pavel Drastich</i>	
	24.2 Biopsie	351
	<i>Eva Honsová</i>	
	24.3 Laboratorní sledování	360
	<i>Petr Wohl</i>	
	Souhrn	369
	Summary	370
	Zkratky	371
	Rejstřík	377